

Αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
(ψηφιακά υπογεγραμμένο)

Σελίδες απάντησης: 3
Σελίδες συνημμένων:
Σύνολο σελίδων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 1/6/2018
Αριθμ. Πρωτ.: 54/9592

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Προστασία του Τιταρήσιου ποταμού από ρύπανση των νερών του»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 2651/16-1-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Λαμπρούλης** και **Κ. Στεργίου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η αρμοδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής) στην ελεγκτική διαδικασία για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων που τίθενται σε μία δραστηριότητα αλλά και για τη τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας εν γένει, έγκειται στο να συνδράμει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) στην έκδοση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στο μέτρο που αφορά στις επιπτώσεις αυτής στον γεωργικό τομέα και στην επιβολή περιβαλλοντικών όρων σε δραστηριότητες που επηρεάζουν τη γεωργική γη, τη γεωργική παραγωγή και τους πόρους που προορίζονται για τη γεωργία.

Η ποινική προστασία του περιβάλλοντος έχει θεσπιστεί με τον ν. 1650/1986, στο άρθρο 28 του οποίου ορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε πρόσωπα, τα οποία γίνονται αιτία υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Το συγκεκριμένο άρθρο έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 7 του ν. 4042/2012. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. α του ν. 4042/2012, η απόρριψη αποβλήτων στον Τιταρήσιο ποταμό χωρίς άδεια αποτελεί αδίκημα που επισύρει τις κυρώσεις του ανωτέρω αναφερόμενου άρθρου. Επίσης, στο άρθρο 9 παρ.1 του ν. 4042/2012 αναφέρεται: «Η προκαταρκτική εξέταση και η προανάκριση των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 28 του ν.1650/1986 διενεργείται από τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, συνεπικουρούμενους, εφόσον χρειαστεί και μετά από πρόσκλησή τους, από τους κατά περίπτωση αρμόδιους γενικούς ή ειδικούς

προανακριτικούς υπαλλήλους, πάντοτε υπό τη διεύθυνση και την εποπτεία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος τέλεσης».

Όσον αφορά στη ρύπανση του Τιταρήσιου ποταμού από κτηνοτροφικά απόβλητα, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης, έχουν θεσπιστεί διατάξεις που αφορούν στην προστασία των υδάτων, επιφανειακών και υπόγειων. Σύμφωνα με την εν λόγω Οδηγία, κάθε Κράτος – Μέλος:

- θεσπίζει έναν ή περισσότερους κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής, που εφαρμόζονται προαιρετικά από τους γεωργούς και περιλαμβάνουν κανόνες ως προς την άσκηση της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας των υδάτων από τη νιτρορύπανση,
- καταρτίζει κατάλογο περιοχών, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ζώνες ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση (ZEN) καθώς εμφανίζουν αυξημένες συγκεντρώσεις νιτρικών (κυρίως ≥ 50 ppm NO₃) και
- στις περιοχές που χαρακτηρίζονται ως ZEN, εκπονεί και εφαρμόζει Προγράμματα Δράσης (ΠΔ) με υποχρεωτικά εξειδικευμένα και κατά βάση αυστηρότερα μέτρα σε σχέση με τον Κώδικα.

Οι πιο σημαντικές για την προστασία των υδάτων διατάξεις για το σύνολο της χώρας μας, οι οποίες περιλαμβάνονται στον Κώδικα που έχει εγκριθεί με την αριθ. 1420/82031/17.08.2015 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης» (Β' 1709), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, έχουν ενσωματωθεί και στο κείμενο της Πολλαπλής Συμμόρφωσης που ισχύει για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, αποτελώντας στοιχείο ελέγχου, προκειμένου οι παραγωγοί να δικαιούνται τη λήψη κοινοτικών ενισχύσεων.

Ως εκ τούτου, στην Πολλαπλή Συμμόρφωση περιλαμβάνονται διατάξεις που επιβάλλουν:

- την υποχρεωτική επεξεργασία των κτηνοτροφικών αποβλήτων,
- τη διάθεση των επεξεργασμένων υγρών ή στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων σε καλλιέργειες ή εδαφικά φίλτρα (εφόσον δεν καλύπτονται οι προϋποθέσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τη διάθεση σε υδάτινους αποδέκτες),
- την απαγόρευση εφαρμογής επεξεργασμένων κτηνοτροφικών αποβλήτων αλλά και αζωτούχων λιπασμάτων όταν υπάρχουν δυσμενείς καιρικές ή εδαφικές συνθήκες (πχ. σε παγωμένα, πλημμυρισμένα και κορεσμένα εδάφη, όταν πνέει ισχυρός άνεμος ή υπάρχει πρόβλεψη βροχόπτωσης κ.ά.),
- την τήρηση ελάχιστων αποστάσεων από ρέματα και υδάτινους όγκους όταν γίνεται λίπανση με κτηνοτροφικά απόβλητα (πχ 50 μέτρα από γεωτρήσεις, πηγές και πηγάδια, 10 μέτρα από επιφανειακά νερά για την περίπτωση των στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων και 20 μέτρα για την περίπτωση των υγρών κτηνοτροφικών αποβλήτων κ.ά.),
- συγκεκριμένο τρόπο εφαρμογής λιπασμάτων και κτηνοτροφικών αποβλήτων σε εδάφη με κλίση $> 8\%$ και
- την τήρηση μέγιστου ορίου ποσότητας αζώτου από κτηνοτροφικά απόβλητα, με την οποία εφοδιάζονται τα εδάφη (250 κιλά για όλη τη χώρα και 170 κιλά για τις ZEN), είτε κατά την εφαρμογή επεξεργασμένων αποβλήτων είτε κατά την απόθεση από τα ίδια τα βόσκοντα ζώα.

Επίσης, η συγκεκριμένη περιοχή, την οποία διαβρέχει ο ποταμός Τιταρήσιος, βρίσκεται στα όρια της ευπρόσβλητης ζώνης του Θεσσαλικού Πεδίου και, ως εκ τούτου, προστατεύεται και από τις διατάξεις του Προγράμματος Δράσης για τη συγκεκριμένη ζώνη, το οποίο εγκρίθηκε με την αριθ. 25638/2905/18.10.2001 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και των Υφυπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων, Γεωργίας και Υγείας & Πρόνοιας «Πρόγραμμα δράσης για το Θεσσαλικό πεδίο που έχει χαρακτηριστεί ως ευπρόσβλητη ζώνη από την νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της 19652/1906/199 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1575/Β')» (Β' 1422/22-10-2001). Εκτός των άλλων, με το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Δράσης:

- τίθενται ανώτατα όρια στη λίπανση με άζωτο (από αζωτούχα λιπάσματα ή κτηνοτροφικά απόβλητα) των κύριων καλλιεργειών,
- επιβάλλονται συγκεκριμένες προδιαγραφές για τον τρόπο επεξεργασίας των κτηνοτροφικών αποβλήτων (δημιουργία κοπρωωρού, αναερόβιες δεξαμενές χώνευσης) και
- αυξάνεται σε 50 μέτρα η απόσταση εδαφικής διάθεσης των αποβλήτων από τα επιφανειακά νερά.

Με βάση τα παραπάνω, ο έλεγχος τήρησης του θεσμικού πλαισίου και η επιβολή κυρώσεων για την προστασία από τη νιτρορύπανση βασίζονται στο ελεγκτικό και κυρωτικό πλαίσιο τόσο της Πολλαπλής Συμμόρφωσης όσο και των Προγραμμάτων Δράσης.

Τέλος, οι διατάξεις του Κώδικα που θέτουν προδιαγραφές για την επεξεργασία των στερεών και υγρών κτηνοτροφικών αποβλήτων, εφαρμόζονται και κατά τη διαδικασία έκδοσης άδειας κτηνοτροφικής εγκατάστασης, συμβάλλοντας σημαντικά στη διαμόρφωση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των μεσαίας δυναμικότητας κτηνοτροφικών μονάδων που υπόκεινται στην τήρηση Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- Γρ. κ. Υπουργού
2. Υπ. Εσωτερικών-Γρ. κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
4. Βουλευτή κ. Κ. Στεργίου